

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

4. SINIF TÜRKÇE

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığı'na aittir.
Bu öğretim materyalinin metni, soruları ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir suretle alınıp yayımlanamaz.

MİLLİ KÜLTÜRÜMÜZ

Etkinliğin Adı	Şiir Şiir Türkiye	 7x40 dk.
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	4	
Tema	Milli Kültürümüz	
Konu	Dinleme, İzleme, Konuşma, Okuma Yazma	
Kazanımlar	<p>T.4.2.Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.</p> <p>T.4.1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.</p> <p>T.4.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.</p> <p>T.4.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.</p> <p>T.4.1.10. Dinlediği/izlediği hikâye edici metinleri canlandırır.</p> <p>T.4.1.11. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.</p> <p>T.4.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.</p> <p>T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.</p> <p>T.4.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.</p> <p>T.4.3.4. Metinleri türün özelliklerine uygun biçimde okur.</p> <p>T.4.3.12. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.</p> <p>T.4.3.14. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.</p> <p>T.4.3.16. Okuduğu metnin konusunu belirler.</p> <p>T.4.3.17. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler.</p> <p>T.4.3.18. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.</p> <p>T.4.3.19. Metinle ilgili sorular sorar.</p> <p>T.4.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.</p> <p>T.4.3.24. Hikâye edici ve bilgilendirici metinleri oluşturan öğeleri tanıır.</p> <p>T.4.3.27. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini karşılaştırır.</p> <p>T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.</p> <p>T.4.3.29. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.</p> <p>T.4.3.35. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.4.3.36. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.</p> <p>T.4.4.2. Bir işin işlem basamaklarına ilişkin yönergeler yazar.</p> <p>T.4.4.3. Hikâye edici metin yazar.</p> <p>T.4.4.5. Hayalî öğeler barındıran kısa metin yazar.</p> <p>T.4.4.6. Görselleri ilişkilendirerek bir olayı anlatır.</p> <p>T.4.4.8. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p> <p>T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.</p> <p>T.4.4.11. Yazdıklarını düzenler.</p> <p>T.4.4.21. Yazma stratejilerini uygular.</p> <p>T.4.4.22. Pekiştirmeli sözcükleri doğru yazar.</p>	
Materyaller	Çalışma Kâğıdı	

Kaynaklar

MEB. (2018). Türkçe dersi öğretim programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). Ankara.
“Şiir Şiir Türkiye” Türkiye Filmi, <https://www.basin.kulturturizm.gov.tr> TC Kültür ve Turizm Bakanlığı (Erişim Tarihi:10.06.2020)
Türk Dil Kurumu Sözlükleri <https://sozluk.gov.tr/>(Erişim Tarihi: 10.06.2020)
Yazım Kılavuzu <http://tdk.gov.tr/tdk/kurumsal/yazim-kilavuzu/>(Erişim Tarihi: 10.06.2020)

YÖNERGE

1. Bir yer hakkında bilgi edinmek için gezerek görerek tanıyıp öğrenmek ile kitaplardan öğrenmek arasındaki fark nedir? sorusu yöneltilecek derse giriş yapılır.
2. “Şiir Şiir Türkiye” Türkiye Filmi, <https://www.basin.kulturturizm.gov.tr> T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı sitesinden açılarak öğrencilerle birlikte izlenir.
3. İzleme öncesinde öğrencilere kurallar hatırlatılır.
*İzleme sırasında dikkatlerimizi filme yoğunlaştıralım, dikkatli dinleyip izleyelim.
*İzlerken başka şeylerle ilgilenmeyelim.
*İzlediklerimiz ile ilgili görüş ve düşüncelerimizi arkadaşlarımızla paylaşalım.
4. Öğrencilerden;
 - ❖ (Ek-1) Filmde geçen, anlamını bilmediğiniz kelimeleri belirleyiniz. Önce tahminlerini, daha sonra kelimenin sözlük anlamını bularak birer cümle içinde kullanmaları istenir (1. Etkinlik).
 - ❖ (Ek-2) Şiiri dinlerken sizi etkileyen kelimeleri 2. Etkinliğe yazınız.
 - ❖ (Ek-3) A. Şiirin konusunu yazmaları istenir
B. Dinledikleri şiire uygun farklı başlık önerilerini yazmaları istenir
C. Dinledikleri şiirin ana fikrini bulmaları istenir (3.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-4), (Ek-5) Şiirle ilgili verilen soruları cevaplandırmaları istenir (4. ve 5. Etkinlik).
 - ❖ (Ek-6) İzledikleri filmde yola çıkarak, yaşadıkları yer ile ilgili bir tanıtım videosu ya da afiş hazırlamaları istenir (6.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-7) Verilen cümlelerdeki koyu renkli sözcüklerin doğru kullanımlarını yazmaları istenir (7.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-8) Şiir anlatılan iki şehri seçerek, bu şehirlere ait özellikleri karşılaştırarak yazmaları istenir (8.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-9) Metin okutularak soruları cevaplamaları istenir (9.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-10) Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanmak için, bilgiye erişmek için basılı ve dijital içeriklerdeki içindekiler ve sözlük bölümünden nasıl yararlanılacağına ilişkin bilgi verilir. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgulanarak, yazılı kaynakların (dergi, kitap, broşür, gazete vb.) incelenmesi ve değerlendirilmesi sağlanır (10.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-11) Eğik çizginin nerelerde kullanıldığı anlatılır. Konu ile ilgili çalışmayı yapmaları istenir (11.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-12) Giriş bölümü verilen hikâyeyi tamamlamaları istenir (12. Etkinlik).
 - ❖ (Ek-13) Sözcüklerde pekiştirme konusu anlatılarak, etkinlikleri yapmaları istenir (13.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-14) Çamaşır makinesinin teknolojik gelişimiyle ilgili verilen görseli inceleyerek farklı bir teknolojik

aletle ilgili çalışma yapmaları istenir (14.Etkinlik).

- ❖ (Ek-15) Bilmeceleri birbirlerine sorup cevapları bulmaları sağlanır (15.etkinlik).
- ❖ (Ek-16) Öğrendiğiniz oyunlardan bir tanesini anlatan bir kitapçık hazırlamaları istenir. Oyunu sınıfta arkadaşlarıyla paylaşarak okul bahçesinde oynamaları sağlanır (16.etkinlik).

ŞİİR ŞİİR TÜRKİYE

(Dinleme metni)

Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
Bu memleket, bizim.

Seni boydan boya sevmişim,
Ta Kars'a kadar Edirne'den.
Sen vatanımsın, ekmeğimsin

Bin bir türlü kokuyorsa yaylalar
Benim yüreğimde boylu boyunca
Memleketim var

İnsan yaşadığı yere benzer
O yerin suyuna, o yerin toprağına benzer

Sen Türkiye'sin ekmeğim tuzum Türkiye
Alnımın teri gözlerimin nuru Türkiye

Yeniden yapraklanan şu çınarın gölgesi
Şu beyaz minareden dökülen ezan sesi

Ve tesbihe dönüşür zaman
Geçer parmak uçlarımızdan

Yaşamıştır derim, en hoş ve uzun rüyada
Sende çok yıl yaşayan, sende ölen, sende yatan

Şimdi bir güvercinin uçuşunu bölüşüyoruz
Gökyüzünün o meşhur maviliğinde

Velhasıl yalnız kalamıyoruz
Kalabalık bir haldeyiz

Bırak, gelsin: ışık, ses, temas
Söyle sevda içinde türkümüzü

Türkiye'm, anayurdum, sebebim, çarem...
Taşına toprağına vurgunluğum bundandır

Bütün bunların üstüne
Hepsinin üstüne sevda sözleri söylediğim

Vatanım milletim tüm insanlar kardeşlerim
İnsanların insanların, ah senin insanların

Bizi sen sevgisiz, susuz, havasız
Ve vatansız bırakma Allah'ım."

Şairlerimizin şiirlerinden alıntılanan dizelerle düzenlenmiştir.

ÇALIŞMA KÂĞIDI

1.ETKİNLİK Kelimelerin anlamlarını tahmin ederek yazınız. Daha sonra kelimelerin anlamlarını sözlükten bularak bunları birer cümle içinde kullanınız.

Tahminim:

Sözlükteki anlamı:

Cümlem:

Tahminim:

Sözlükteki anlamı:

Cümlem:

Tahminim:

Sözlükteki anlamı:

Cümlem:

Tahminim:

Sözlükteki anlamı:

Cümlem:

Tahminim:

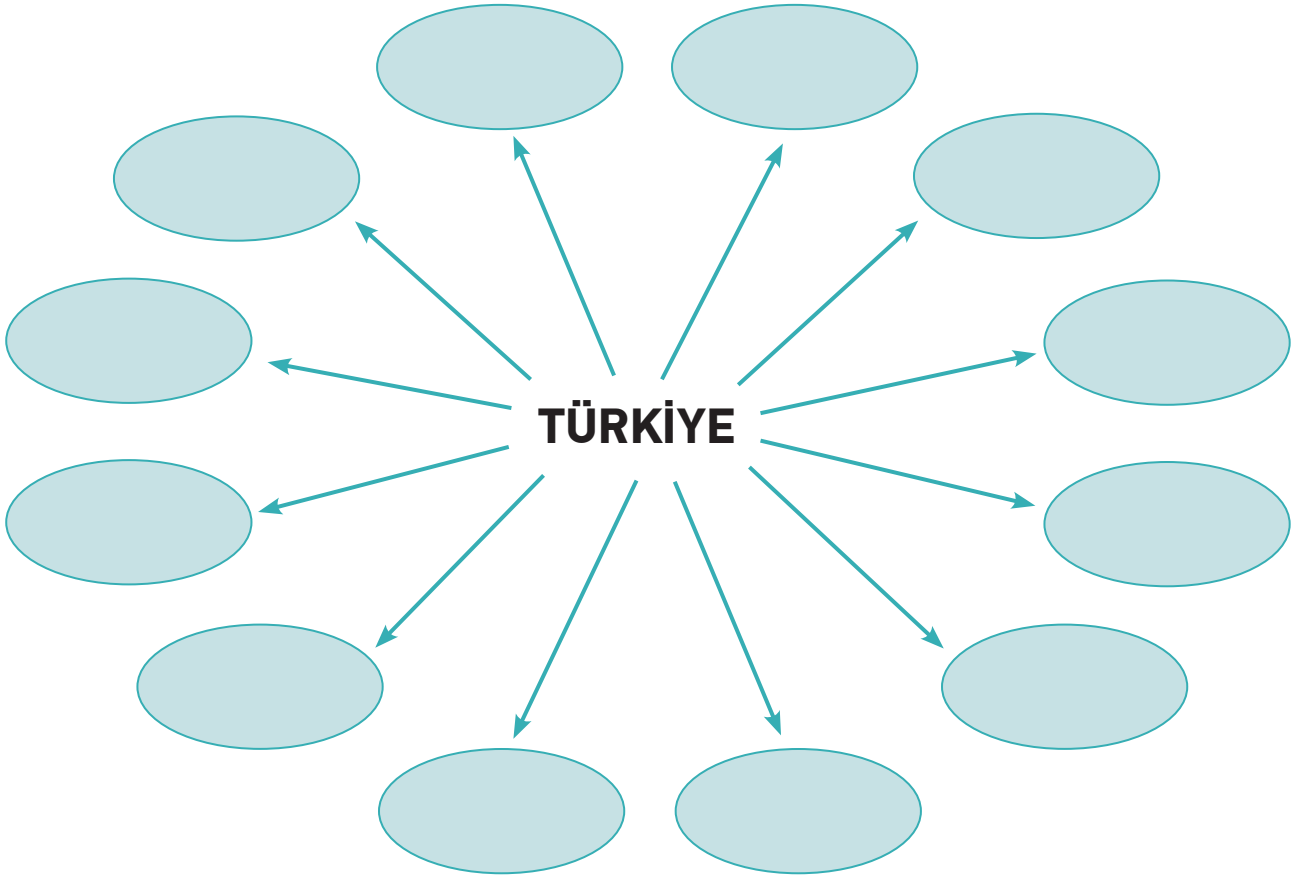
Sözlükteki anlamı:

Cümlem:

(Ek – 2)

2. ETKİNLİK

Filmi izlerken şiiri dinlerken “Türkiye” ile ilgili sizi etkileyen kelimeleri balonlara yazınız.

3. ETKİNLİK

A.

“Şiir Şiir Türkiye” şiirinin ve izlediğiniz filminin konusunu söyleyiniz, yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

B.

“Şiir Şiir Türkiye” şiir ve filminin konusuna uygun başlık önerilerinizi yazınız.

1

2

3

C.

Dinlediğiniz şiirin ana duygusunu yazınız.

ANA FİKRİ:

.....

.....

4. ETKİNLİK

Soruları “Şiir Şiir Türkiye” şiirine uygun cevaplayınız.

1. Şiirde şair vatanına nasıl hitap ediyor? Söyleyiniz yazınız.

.....

2. Şiirde şair vatanını nelere benzetmektedir? Söyleyiniz yazınız.

.....

3. Şiirde geçen “İnsan yaşadığı yere benzer.” Sözüyle ne demek istemiştir? Söyleyiniz yazınız.

.....

.....

4. Filmde bahsedilen gelenek ve göreneklerimiz nelerdir? Söyleyiniz yazınız.

.....

.....

.....

.....

5. Filmde tanıtılan ata sporu nedir?

.....

6. Filmde hangi şehirlerimizin adı geçmektedir? Söyleyiniz yazınız.

.....

.....

6.ETKİNLİK

Türkiye'nin tanıtımıyla ilgili filmi izlediniz. Siz de yaşadığınız yerle ilgili sunum hazırlayınız.

- 1.Yaşadığınız yerin tarihi ve doğal güzellikleri hakkında araştırma yapınız.
2. Araştırmanız esnasında aşağıdaki soruları cevaplandırınız.
- 3.Hazırladığınız sunumu sınıfta arkadaşlarınıza anlatınız.
- 4.Yazdıklarınızı ve yaşadığınız yerin görsellerini düzenleyerek sınıf panosunda sergileyiniz.

Ülkemin adı:

Başkentimizin adı:

İlimizin adı:

İlçemizin adı:

Köyümüzün adı:

Mahallemizin adı:

Yaşadığınız yerin hangi özellikleri vardır?

.....
.....

Burası sizin için neden önemlidir?

.....
.....

Burada yaşamaktan niçin mutlu olmanız gerekir?

Ben bu şehirde yaşamaktan mutluyum.

Çünkü

.....
.....

Yaşadığımızın yerin gezilecek tarihi ve turistik (piknik alanları) yerleri nerelerdir?

.....
.....
.....

7. ETKİNLİK

Cümlelerde koyu yazılı kelimelerin Türkçe karşılıklarını yazınız.

Modemde sorun var **internet** çekmiyor.

.....

Evimize **izolasyon** yaptırdık.

.....

1. Aşağıdaki dilimize girmiş yabancı kelimelerin Türkçe karşılıklarını okla gösteriniz.

laptop	exit	selfie	döviz
özçekim	dizüstü bilgisayar	yabancı ülke parası	çıkış

2.

aroma	show	spiker	okey
gösteri	hoş koku	onay - onaylamak	konuşmacı

8.ETKİNLİK

“Şiir Şiir Türkiye” adlı şiirde anlatılan iki şehri seçiniz. Bu şehirlere ait özellikleri karşılaştırarak aşağıya yazınız.

Şehir Özellikleri

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Şehir Özellikleri

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9.ETKİNLİK

ESRA’NIN DIŞLERİ

Esra pazartesi gün okuldan koşarak eve geldi. Annesi onu beklemiyordu şaşırıldı.

- Ne oldu kızım? Diye heyecanla sordu. Esra ağlayarak cevap verdi.
- Anneciğim dişlerim kanıyor. Arkadaşlarım bana güldü, dedi.

Annesi Esra’yı diş doktoruna götürdü. Doktor Esra’nın dişlerini kontrol etti. Annesine “Kızınızın dişleri çürümüş ve diş etleri gelişmemiş.” Dedi. Doktor bir reçete yazdı. Reçete de “Her çeşit meyve ve sebze yiyecek, dişlerini günde üç defa fırçalayacak, dişleri ile sert kabuklu yiyeceklerin kabuklarını kırmayacak.” Diye yazıyordu. Esra doktorun reçeteye yazdıklarını yaptı ve kısa zamanda iyileşti. Artık Esra’nın çok sağlıklı dişleri var.

Aşağıdaki soruları “Esra’nın Dişleri” adlı hikâyeye göre cevaplandırınız.

Esra ne zaman okuldan geldi?

.....

Kimin dişleri çürümüş?

.....

Annesi Esra’yı neden doktora götürdü?

.....

Doktor Esra’ya ne dedi?

.....

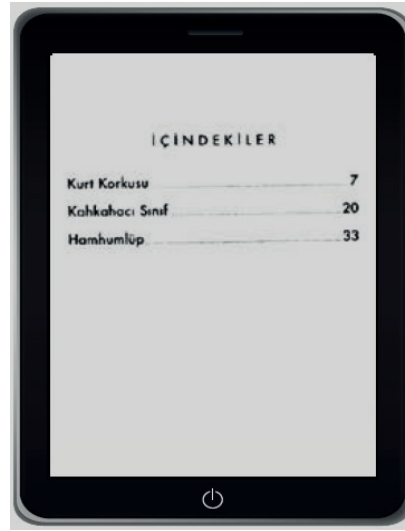
Doktor kime reçete yazdı?

.....

10. ETKİNLİK

Kitapların ilk sayfalarında içindekiler bölümü vardır. Bu bölümde kitabın içinde yer alan konu başlıkları yer alır. Böylece aranan konu kolayca bulunabilir. Dijital kaynaklarda da içindekiler kısmı bulunur. Basılı ve dijital kaynaklardaki sözlükler alfabe sırasına göre hazırlanır. Günümüzde teknolojinin hızla ilerlemesi sonucunda birçok kitabı, gazeteyi ve dergiyi dijital olarak da okumak mümkündür.

ORGANİZASYON ŞEMASI	6
1. TEMA OKUMA KÜLTÜRÜ	
KİTAPIN BÜYÜSÜ	12
ASIM'IN NESLİ KİTAP DOSTUDUR	18
KONUŞAN KİTAP	26
NANE İLE LIMON ÇİZGİ FİLM KÜTÜPHANE (Dinleme/İzleme Metni)	33
ŞERMİN 1914 (Serbest Okuma Metni)	36
2. TEMA MİLLİ MÜCADELE VE ATATÜRK	
ÇOK KİTAP OKURDU	44
ATATÜRK ARALARINDAYDI	48
EFELERİN EFESİ, HEY GİDİNİN EFESİ!	53
SERİFE BACI BELGESELİ (Dinleme/İzleme Metni)	60
VECHİHİ HÜRKUŞ (Serbest Okuma Metni)	66
3. TEMA ERDEMLER	
GÜNEŞİ BİLE TAMİR EDEN ADAM	74
BEN ENGELLİ DEĞİLİM ANNE	81
SEVMEK MUTLULUKTUR	86
AKILLI GÜVERCİN MATUKA (Dinleme/İzleme Metni)	92
KAŞAĞI (Serbest Okuma Metni)	96
4. TEMA BİLİM VE TEKNOLOJİ	
KÜÇÜK MUCİTLER	104
İÇATNASIL YAPILIR?	109
ROBOTLARIN EFENDİSİ, CEZERİ	117
BİLİM İNSANI NASIL OLUYUR? (Dinleme/İzleme Metni)	124
İBNI SİNA (Serbest Okuma Metni)	128

1. Basılı kaynakta “Kitabın Büyüsü” metni hangi sayfadadır.

.....

2. 74. Sayfada hangi metin vardır.

.....

3. Dijital kaynaktaki “Kahkahacı Sınıf” metni hangi sayfadadır?

.....

4. Dijital kaynakta 33. Sayfada hangi metin vardır?

.....

11. ETKİNLİK

Eğik çizginin (/) kullanım alanlarını örnekleriyle eşleştiriniz.

Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

Fatih Mahallesi No: 6 Keçiören/ANKARA

Adres yazarken apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasına konur.

Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen
Alsancak/Sönmeden yurdumun üstünde
tüten en son ocak.

Dizeler yan yana yazıldığında aralarına konur.

23/06/2020

Sen de eğik çizginin (/) kullanıldığı cümleler yaz.

-
-
-

13. ETKİNLİK

Sözcüklerde pekiştirme, sözcüklerin anlamlarının arttırılmasıdır. Bu sözcükler cümle içinde farklı görevlerde kullanılabilir. Sözcüğün ilk hecesine “m,p,r,s” harflerinden biri getirilerek pekiştirme yapılır.

Pekiştirmeler farklı şekillerde yapılabilir.

1) Sözcüğün ilk hecesine “p, r, s, m” pekiştirme harflerinden birisi getirilerek.

yeşil.....yemyeşil sarı.....sapsarı mavi.....masmavi

2) Sözcüğün ilk hecesine “p, r, s, m” + “a, e” getirilerek.

çevre.....çepeçevre gündüz.....güpegündüz düz.....düpedüz sağlam.....sapasağlam

3) Sözcüğün ilk hecesine değişik ekler getirilerek.

paramparça, sıırıslıkam, darmadağın, darmadağınık, karmakarışık, çırılçıplak

4) İkilemelerle.

mavi mavi, başka başka, ince ince, güzel güzel, bütün bütün, ayrı ayrı, yeşil yeşil, güzel mi güzel, sıcak mı sıcak, hiç mi hiç, beyaz mı beyaz, ılık mı ılık, anlı şanlı, iri yarı, kırık dökük, yarım yamalak, abuk sabuk, süklüm püklüm

Aşağıdaki pekiştirmeli sözcüklerde boş bırakılan yerleri örnekteki gibi dolduralım.

bü....bütün

ba....başka

gö....gök

sa.....sarı

kı....kırmızı

Ko...kocaman

Siz de örnek cümleler yazınız.

.....

.....

.....

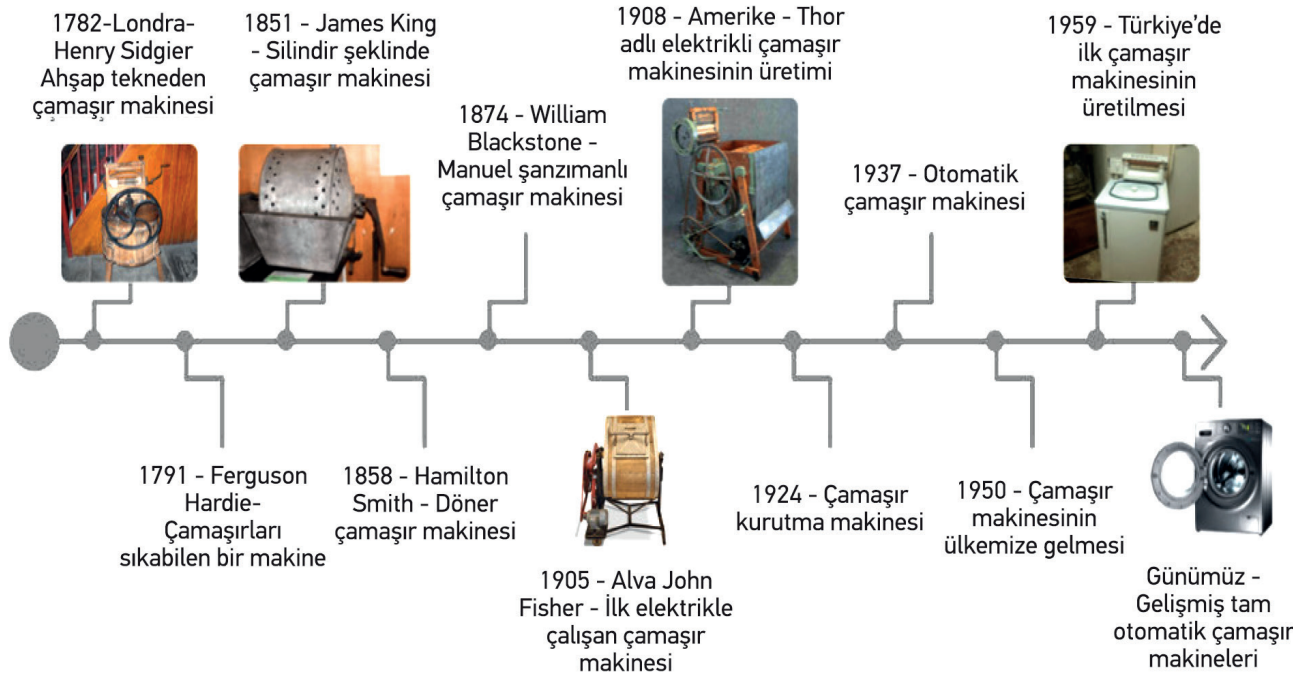
.....

.....

14. ETKİNLİK

TEKNOLOJİK ALET OLAN ÇAMAŞIR MAKİNESİNİN TARİHİ GELİŞİMİNİ İNCELEYİNİZ

Siz de ilginizi çeken bir aletin gelişim aşamalarını anlatan araştırma yapıp sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

15. ETKİNLİK

Eğlence Zamanı

Bir su üstündedir,
Bir bakarsın kaybolur.
Suyun içinde gezer,
Sanma sakın boğulur.

Sinek gibi kanadı,
Kocaman gözleri var.
Sesi de pek bir güdür,
Nereye istersen uçar.

Çiftçilerin dostudur,
Tarlalarda dolaşır.
Kocaman tekeri var,
Yazları çok çalışır.

Denizlerde bulunur,
Yardımcıdır aslında.
Arabalar yüzemez,
Hep o taşır sırtında.

Hayvanların gücüne,
Tekerlek eklemişler.
Yıllarca insanlara,
Pek çok hizmet etmişler.

16. ETKİNLİK**Görev Zamanı**

ÖĞRENDİĞİNİZ OYUNLARDAN BİR TANESİNİ ANLATAN BİR KİTAPÇIK HAZIRLAYINIZ. SINIFTA ARKADAŞLARINIZLA PAYLAŞINIZ.

OYUNUN ADI:

OYUNCU SAYISI:

SAYIŞMA – EŞLEŞME:

.....
.....
.....
.....

OYUN KURALLARI:

.....
.....
.....
.....
.....

OYUNUN OYNANIŞI:

.....
.....
.....
.....
.....

ŞİMDİKİ ÇOCUKLARIN OYNADIKLARI OYUNLAR NELERDİR?

.....
.....
.....
.....
.....

OYUNDA BAŞIMIZA GELEBİLECEK KAZALAR:

.....
.....
.....

SAĞLIK VE SPOR

Etkinliğin Adı	Şifa Niyetine	 7x40 dk.
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	4	
Tema	Sağlık ve Spor	
Konu	Dinleme İzleme, Konuşma, Okuma Yazma	
Kazanımlar	<p>T.4.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.</p> <p>T.4.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.</p> <p>T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.</p> <p>T.4.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.</p> <p>T.4.3.4. Metinleri türün özelliklerine uygun biçimde okur.</p> <p>T.4.3.12. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.</p> <p>T.4.3.14. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.</p> <p>T.4.3.16. Okuduğu metnin konusunu belirler.</p> <p>T.4.3.17. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler.</p> <p>T.4.3.18. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.</p> <p>T.4.3.19. Metinle ilgili sorular sorar.</p> <p>T.4.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.</p> <p>T.4.3.22. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.</p> <p>T.4.3.24. Hikâye edici ve bilgilendirici metinleri oluşturan öğeleri tanıır.</p> <p>T.4.3.25. Yönergeleri kavrar.</p> <p>T.4.3.27. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini karşılaştırır.</p> <p>T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.</p> <p>T.4.3.29. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.</p> <p>T.4.3.31. Metinler arasında karşılaştırma yapar.</p> <p>T.4.3.35. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.4.3.36. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.</p> <p>T.4.4.2. Bir işin işlem basamaklarına ilişkin yönergeler yazar.</p> <p>T.4.4.3. Hikâye edici metin yazar.</p> <p>T.4.4.4. Bilgilendirici metin yazar.</p> <p>T.4.4.5. Hayalî öğeler barındıran kısa metin yazar.</p> <p>T.4.4.6. Görselleri ilişkilendirerek bir olayı anlatır.</p> <p>T.4.4.8. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p> <p>T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.</p> <p>T.4.4.11. Yazdıklarını düzenler.</p> <p>T.4.4.15. İmza atar.</p> <p>T.4.4.21. Yazma stratejilerini uygular.</p> <p>T.4.4.22. Pekiştirmeli sözcükleri doğru yazar.</p>	
Materyaller	Çalışma Kâğıdı	

Kaynaklar

MEB. (2018). Türkçe dersi öğretim programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). Ankara.
Uysal, M. (2010). Hikâyeleriyle atasözleri ve deyimler. İstanbul: Uysal Yayinevi.
İNTERNET KAYNAKÇASI
“Akıllı İşaretler”, <https://www.rtuk.gov.tr/>(Erişim Tarihi 10.06.2020)
<https://www.harita.gov.tr> (Erişim Tarihi 10.06.2020)
Türk Dil Kurumu Sözlükleri <https://sozluk.gov.tr/>(Erişim Tarihi: 10.06.2020)
Yazım Kılavuzu <http://tdk.gov.tr/tdk/kurumsal/yazim-kilavuzu/>(Erişim Tarihi: 10.06.2020)

YÖNERGE

Öğrencilerden:

- ❖ (Ek-1) Metni vurgu ve tonlamaya dikkat ederek anlamlı sessiz ve sesli okumaları istenir.
- ❖ (Ek-2) Verilen kelimelerin anlamlarını tahmin etmeleri, sözlük anlamlarını bularak birer cümle içerisinde kullanmaları istenir (1.Etkinlik).
- ❖ (Ek-3) Soruları metne göre cevaplandırmaları istenir (2.Etkinlik).
- ❖ (Ek-4) Metnin konusunu ve ana fikrini yazmaları istenir (3.Etkinlik).
- ❖ (Ek-5) Metinde geçen soruna yönelik çözüm önerilerini yazmaları istenir (4.Etkinlik).
- ❖ (Ek-6) Dengeli ve dengesiz beslenen kişileri karşılaştırarak düşüncelerini uygun alanlara yazmaları istenir (5.Etkinlik).
- ❖ (Ek-7) Metnin bölümlerinin nelerden oluştuğu örnek metin üzerinden anlatılarak incelemeleri istenir (6.Etkinlik).
- ❖ (Ek-8) Örnekte verilen imzaları inceleyerek, kendi imzalarını atmaları istenir (7.Etkinlik).
- ❖ (Ek-9) Şiir ve düz yazının özelliklerinin neler olduğu verilen örnekler üzerinden anlatılır (8.Etkinlik).
- ❖ (Ek-10) Metin türlerinin neler olduğu verilen örnekler üzerinden anlatılır (9.Etkinlik).
- ❖ (Ek-11) Okudukları bir kitap ile ilgili bilgileri yazarak etkinlikleri yapmaları istenir (10.Etkinlik).
- ❖ (Ek-12) Şekil, sembol ve işaretlerinin anlamlarının neler olduğu gösterilerek etkinliği yapmaları istenir (11.Etkinlik)
- ❖ (Ek-13) Akıllı işaretlerdeki şekil, sembol ve işaretlerin anlamları anlatılır.

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. “Aşırı kilo almak birçok hastalığa davetiye çıkarır.”

Sözünden ne anlıyorsunuz?

2- Sağlıklı bir yaşam için nasıl beslenmeliyiz? Yeterli ve dengeli beslenmek ne demektir?

Hazırlık çalışmalarında yer alan sorular öğrencilere yöneltilir aşağıda yer alan bilgilendirmeler doğrultusunda öğrencilerle konu üzerinde konuşulur

DENGESİZ BESLENME SONUCU OLUŞABİLECEK HASTALIKLAR**OBEZİTE**

- Boy uzunluğuna göre vücut ağırlığının çok artmasıdır.

BESİN ALERJİSİ

- Besinlerin neden olduğu olumsuz etki gösteridir. Genellikle vücutta şişme, kaşıntı ve kızarıklıklar şeklinde kendini gösterir.

DIYABET

- Enerjiye dönüşmesi gereken şekerin, kanda birikerek kan şekere dönüşmesidir.

DENGESİZ BESLENİRSEK:

- VÜCUDUMUZUN DİRENCİ AZALIR.
- BÜYÜME VE GELİŞMEMİZ AZALIR.

- ÖĞRENME HIZIMIZ YAVAŞLAR.
- YARALARIMIZ İYİLEŞMEZ.

- YÜZÜMÜZ SOLGUN VE YORGUN GÖRÜNÜR.
- ÇEBUK YORULURUZ.

(Ek-1)

ÇALIŞMA ZAMANI

ŞİFA NİYETİNE METNİ

Nasrettin Hoca, bir ara hastalanır. Doktor bir müddet perhiz yapmasını, ağır ve acılı yemekler yememesini söyler. İlaçlarını verir. Hoca, doktorun dediğini birkaç gün uygular.

Kendinde iyileşme hisseder. Canı acılı dolmalı yemekler ister. Bir gün Hoca'nın karısı dolma yapar. Hoca'nın ısrarına dayanamayarak bir tanesini

“Şifa niyetine” yedirir.

Karısı başka bir yere gidince kızına yalvarır. Kızı da bu yalvarmalara dayanamaz. Bir tane “Şifa niyetine” dolmayı da o yedirir. Kızın da işi çıkar. Hoca'nın yanından ayrılır. Hoca dolmanın tadına doyamaz. Bu sefer küçük oğlunu kandırır. “Şifa niyetine” bir dolmayı da onun elinden yer. Az sonra, Hoca'da sancılar başlar. Acıdan kıvranmaya başlar. Karısını çağırır.

Karısı, Hoca'nın bu ani hastalanışı karşısında telaşlanır. Koşarak doktoru çağırır.

Doktor, Hoca'yı kıvranır halde görünce:

— Hocam, iyileştiğini duymuştum. Nedir bu halin?

Hoca hem kıvranır hem de doktora şöyle der:

— Ne olacak Doktor; “Şifa niyetine” ölüyoruz.

KIZIN

Mürşide UYSAL

1.ETKİNLİK

“Şifa Niyetine” metninde bulunan bazı kelimeler aşağıda verilmiştir. Bu kelimelerin anlamlarını tahmin ederek yazınız.

Daha sonra kelimelerin anlamlarını sözlükten bularak bunları birer cümle içinde kullanınız.

şifa

Tahminim:

Sözlükteki anlamı:

Cümlem:

perhiz

Tahminim:

Sözlükteki anlamı:

Cümlem:

müddet

Tahminim:

Sözlükteki anlamı:

Cümlem:

(Ek-3)

2. ETKİNLİK

Soruları “Şifa Niyetine” metnine göre cevaplarını söyleyiniz yazınız.

1. Nasrettin Hoca niçin perhiz yapmaktadır?

.....

.....

.....

2. İyileşen Nasrettin Hoca'nın canı ne yemek istemiştir?

.....

.....

.....

3. Nasrettin Hoca şifa niyetine ne yemiştir?

.....

.....

.....

4. Sancılanan Nasrettin Hoca doktora ne demiştir?

.....

.....

.....

(Ek-4)

3. ETKİNLİK “Şifa Niyetine” metninin konusunu ve ana fikrini belirtiniz.

KONU

.....

.....

.....

.....

ANA FİKİR

.....

.....

.....

.....

.....

(Ek-5)

4. ETKİNLİK “Şifa Niyetine” metnindeki sorunu tespit ederek çözümünü söyleyiniz ve yazınız.

SORUN:

.....

.....

.....

ÇÖZÜM:

.....

.....

.....

5. ETKİNLİK

Vücudun büyümesi, gelişmesi, sağlıklı bir şekilde çalışması için besinlerin faydalarını araştırınız. Yazdıklarınızı görsellerle zenginleştirerek sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Dengeli beslenen ve dengesiz beslenen kişiyi karşılaştırarak aşağıya yazınız.

Dengeli Beslenen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dengesiz Beslenen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ETKİNLİK

METNİN BÖLÜMLERİ

Dostluk

Kendinize hiç “Dostluk nedir?” diye sordunuz mu? Dostluk bir kişiyi karşısındakine bağlayan sevgi ve saygı duygusudur.

Bu bölüm metnin **giriş** bölümüdür. Biz metinde yazarın dostluk konusundaki düşüncelerini bizimle paylaşacağını anladık.

Ağlayan bebeğin anneye, kurak bir toprakta yeşermek isteyen çiçeğin suya, karanlığın aydınlığa kavuşması için güneşe ne kadar çok ihtiyacı varsa, biz insanların da dostlara ihtiyacı vardır.

Dost, hatalarını en sade şekilde gösterebilen, bu hatalarını düzeltmesi gerektiğini en yapıcı biçimde anlatan kişidir.

Karşımızdakini düşünebilmek, onun için en iyisini isteyip bunu elde etmesi için ona yardımcı olmak, ona yalnız olmadığını hissettirmek...Bir dost işte budur.

Bu bölüm **gelişme** bölümüdür. Dost ve dostluk örneklerle anlatılmaya çalışılmıştır.

Küçük bir matematiksel işlemle anlatmak gerekirse
“dostluk = sevgi + saygı” dır

Bu paragraf ise sonuç bölümüdür. Yazar, düşüncelerini bir sonuca bağlayıp kısaca anlatmıştır.

7. ETKİNLİK. A.

Deyimler Nedir?

Gerçek anlamının dışında kullanılan kalıplaşmış özlü sözlere deyim denir. Deyimler en az iki kelimedenden oluşur. Deyimleri oluşturan kelimeler, benzer anlama gelen kelimelerle değiştirilemez.

ÖRNEKLER:

- Arda açık yürekli olduğu için hiçbir şeyi gizlemez.

Açık Yürekli: Düşündüğünü olduğu gibi söyleyen, gizli yönü olmayan.

- Raftaki oyuncağa bir göz attım.

Göz Atmak: Uzun uzadıya üzerinde durmayıp incelemeyen şöyle bir bakmak.

Aşağıdaki deyimlerle anlamlarını eşleştiriniz. Deyimlerin başındaki harfler size bir deyim daha verecek. Deyimi aşağıdaki kutulara yazınız.

- Yemek yemek
- Düşüncesiyle kılavuzluk etmek, yol göstermek
- İstedikini yapamadığı için üzölmek, dertlenmek
- O şeyle ilgisini kesmek
- Bir bütüne göre çok ufak parça
- Çok zor işleri başarmak
- Umduğunu elde edememek
- Farkında olmayarak birine dokunacak sözler söylemek, pot kırmak
- Aklından geçenleri, gizli düşünceleri bilmek
- Her şeyin ortada, dağınık bulunduğu durum

A Dağ devirmek

M Baltayı taşa vurmak

A Elini eteğini çekmek

U Işık tutmak

K Kaşık sallamak

A Ciğerini okumak

S Avucunu yalamak

K Çarşamba pazarı

K Devede kulak

L İçi içini yemek

Aşağıdaki sözcükleri deyim oluşturacak şekilde eşleştiriniz.

Ele	alışmak
Elden	gelmek
Eli	vermek
Elinden	doğmak
Eline	kaçırmak

Açık	alınmak
Açığa	kazanmak
Açıktan	kapamak
Açıktan	kollamak
Açığını	kalmak

B.

Atasözleri Nedir?

Kimin tarafından söylendiği bilinmeyen, halka mal olmuş, yol gösterici veya öğüt verici kalıp sözlere **atasözü** denir. Atasözünü oluşturan kelimeler, benzer anlama gelen kelimelerle de Atasözleri cümle şeklindedir ve ek almaz.

Aşağıda bazı atasözlerinin anlamı verilmiştir.

İşleyen demir pas tutmaz: Tembel kişiler zamanla hantallaşırlar ve iş yapma yeteneğini yitirirler.

Çalışan kimseler ise gittikçe açılırlar ve daha yararlı işler yaparlar.

Can, boğazdan gelir: İnsanın yaşaması için beslenmeye ihtiyacı vardır. Beslenmesine dikkat etmeyen kişinin sağlığı bozulur, yaşamı tehlikeye düşer.

Arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim: Bir kişi, huyu ve davranışları kendisine benzeyenlerle arkadaşlık kurar. Bu nedenle bir kişinin arkadaşını tanırsak o kişi hakkında bilgi edinmiş oluruz.

Aşağıdaki atasözlerini ilgili oldukları konularla eşleştiriniz.

Ağaç yaşken eğilir.	Eğitim	Gülü seven dikenine katlanır.
Aslan yattığı yerden belli olur.	Tasarruf	Temizlik ruhun gidasıdır.
Güvenme varlığa, düşersin darlığa.	Dostluk	Aslan postunda, gönül dostunda.
Sakla samanı gelir zamanı.	Temizlik	Kalem kılıçtan üstündür.
Ayı sevdiği yavrusunu hırpalar.	Sevgi	Ayıpsız dost arayan dostsuz kalır.

8. ETKİNLİK

Aşağıda verilen imzaları inceleyerek siz de kendinize göre bir imza oluşturunuz.

İmza kişiye özeldir. İnsanlar dilekçe yazdıklarında ya da herhangi bir belgede yazılanları kabul ettiklerinde imza atarlar. İmza genellikle kişinin isminin baş harfi ve soyadından meydana gelir. Sen de boş bırakılan yere imzanı at.

Kemal ATATÜRK

Mehmet Âkif ERSOY

.....

.....

(Ek-10)

9.ETKİNLİK A. Aşağıda özellikleri verilen metin örneklerini inceleyiniz.

SIHIRLI SÖZCÜKLER

Başlık

Dize: Şiirin satırlarından her birine dize denir.

Kıta: Dört dizenin bir araya gelerek oluşturduğu bölüme kıta denir.

Üç sihirli söz bilirim;
Üç yumuşak, üç tatlı söz...
Onlara önem veririm,
Üçü de birbirinden öz.

Ömer OSMANOV

Şair: Şiir yazan kişiye şair denir.

Öğrendiğiniz bilgilerden hareketle “Sihirli Sözler” şiirinin öğelerini uygun yerlere yazınız.

Şiirden Bir Dize

Şiirden Bir Kıta

Şair

.....

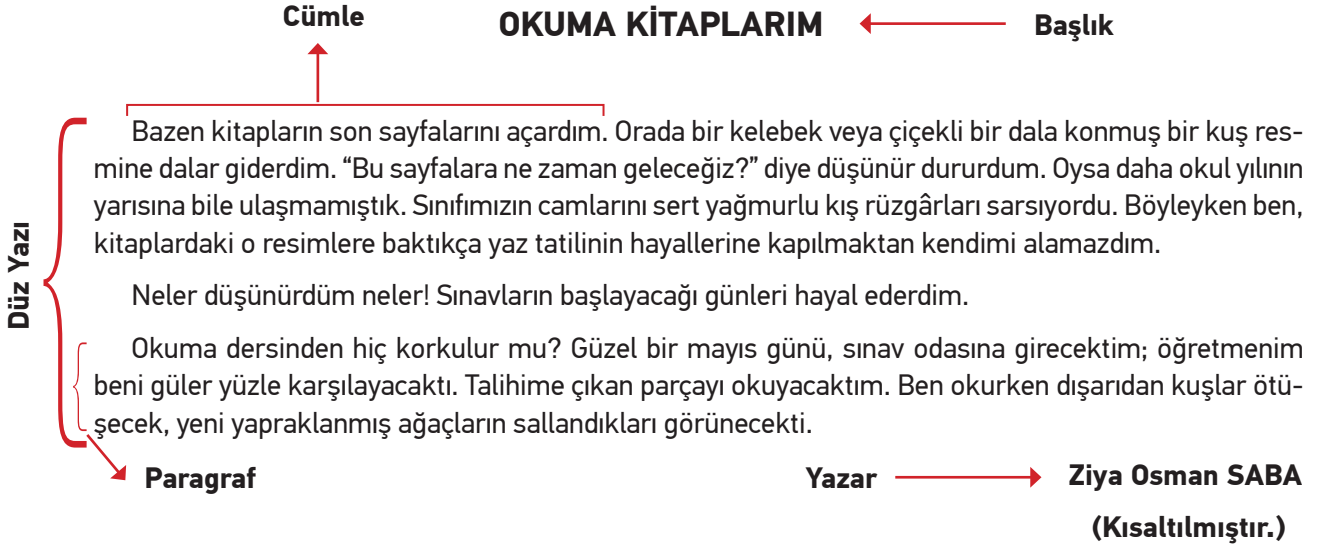
.....

.....

.....

.....

B.

C.

Örneklerden hareketle şiir ve düz yazıyı karşılaştırınız.

Karşılaştırma iki şekilde yapılır:

1. Benzerlikler karşılaştırılır.
2. Farklılıklar karşılaştırılır.

Benzer Yönler:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Farklı Yönler:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. ETKİNLİK

BİLGİLENDİRİCİ METİN TÜRÜ

Okuyucuya bilgi ve haber vermek ya da tanıtmak amacıyla yazılan ve okuyucuyu herhangi bir konuda aydınlatan metinlere BİLGİLENDİRİCİ METİN denir. Bu metinler yorum içermez.

BİLGİLENDİRİCİ METİN

Nasrettin Hoca Eskişehir'in Sivrihisar'a bağlı Hortu köyünde doğdu. Akşehir'de öldü. Babası Hortu köyünün imamı Abdullah Efendi, annesi aynı köyden Sıdika Hatun'dur. Nasrettin Hoca, insanlara doğru ve iyi yolu göstermeyi ve kötülüklerden sakınmayı fıkralarla anlatan bir kişiydi.

Hikâye Edici Metin

Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan olayları anlatan HİKAYE EDİCİ METİN adı verilir. Olaylar belli bir sıralama içinde olur. Hikâye unsurları (olayolayın kahramanları-yer-zaman) bulunur.

Hikâye Edici Metin

Ravza ile Sümeyye iki iyi arkadaşları. Aynı binada oturuyorlar ve aynı sınıfa gidiyorlardı. Çoğu zaman ödevlerini beraber yapıyorlar, beraber oyun oynuyorlardı. Asla kavga etmezler, anlaşamadıkları konuyu kavga ve kötü dille değil, güzel konuşarak çözerlerdi. Sınıfta gereksiz yere konuşmaz, parmakla söz alarak konuşurlardı. Çalışkan ve başarılı bir öğrenciydiler. Onların bu arkadaşlıkları herkese örnek gösteriliyordu. Sanki kardeş gibiydiler.

YAZI TÜRLERİNİ TANIYOR MUYUZ?

- Okuduğumuz her metnin değişik özelliklere sahip olduğunu biliyoruz. Bu özelliklere göre onlara **ŞİİR, MASAL, ÖYKÜ, ANI, GÜNLÜK, FIKRA, PİYES, MEKTUP, KUTLAMA, DAVETİYE, BİLMECE, TEKERLEME, ATASÖZÜ, ÖZDEYİŞ** gibi adlar veriyoruz.

11. ETKİNLİK

Okuduğunuz bir kitapla ilgili, bilgileri uygun yerlere yazınız

Kitabın adı:

.....
.....

Yazarı:

.....
.....

Yayınevi:

.....
.....

Sayfa sayısı:

.....

Kitapta en beğendiğim bölüm

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Arkadaşıma bu kitabı mutlaka okuma okumalarını tavsiye ediyorum çünkü:

.....
.....
.....
.....
.....

Resim defterinize, tanıttığınız kitaba uygun farklı bir kapak tasarımı yapınız.

12.ETKİNLİK A.

Şekil, Sembol ve İşaretlerin Anlamalarını Öğrenelim

YAZILI BİLGİ KAYNAKLARI

Gazete dergi broşür afiş ansiklopedi kitap atlas gibi yazılı olan kaynaklardır.

LOGO, AMBLEM VE SOMBOLLERİ OKUMA

Logo ve amblemler; kurum, şirket veya firmalara kimlik kazandıran soyut ya da nesnel örüntülerden meydana gelmiş şekil, sembol veya çizimlerdir.

Yani markayı simgeleyen şekillere amblem denir.

WEB SİTESİ NEDİR? NE İŞE YARAR?

NASIL OLMALIDIR? Özel grafik yazılımları ile programlamanın bir araya gelmesiyle ortaya çıkan tanıtım, reklam ve iş ofisleridir. Bir web sitesi birçok amaç için hazırlanabilir.

Ürün satmak veya almak, iletişim, bilgi paylaşımı gibi.

Sembol, duyularla ifade edilemeyen bir şeyi belirten somut nesne veya işaretleri temsil eder.

Örneğin toplamanın semboldür.

+	Artı	{ }	Küme İşareti
-	Eksi	()	Parantez
x	Çarpı	%	Yüzde
÷	Bölü	∅	Boş Küme
=	Eşit	∩	Kesişim

Lejant, haritalarda bulunan özel işaretlerin ne ifade ettiğini açıklayan bölüme deniyor. Genellikle haritanın sağ alt köşesinde konumlandırılan bu bölümde kullanılan özel işaretlerin; renklerin, simgelerin, terimlerin anlamı; kuzey işareti ve ölçek gibi ayrıntılar veriliyor.

LEJANT (İŞARETLER)

	Orman		Maden yatağı
	Bataklık		Hava alanı
	Kumluk		Toprak yol
	Taşlık		Asfalt yol
	Çukurluk		Devlet sınırı
	Akarsu		Demir yolu
	Baraj ve baraj gölü		Kent
	Çeşme		Mezarlık

B. Aşağıda verilen görselleri logo, amblem ve sembolleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

T.C. Cumhurbaşkanlığı

Dönüştürülebilir malzemedir.

Alevlenebilir ürün içermektedir.

T.C. Adalet Bakanlığı

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

Ürün geri dönüşüm kutularına atılmalıdır.

T.C. Sağlık Bakanlığı

E-devlet

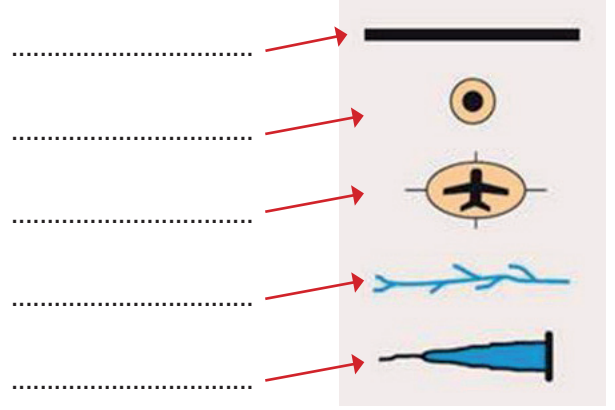
T.C. Ticaret Bakanlığı

C.

LEJANT (İŞARETLER)

	Orman		Maden yatağı
	Bataklık		Hava alanı
	Kumluk		Toprak yol
	Taşlık		Asfalt yol
	Çukurluk		Devlet sınırı
	Akarsu		Demir yolu
	Baraj ve baraj gölü		Kent
	Çeşme		Mezarlık

13. ETKİNLİK

Akıllı İşaretler Nedir?

Akıllı işaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bu sistem, televizyon yayıncılarının, anne babaların ve genelde toplumun, çocukları ve gençleri televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden koruma sorumluluğunu yerine getirmelerinde onlara yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Bir Programın Sembolünü Nereden Öğrenebilirim?

Programın televizyonda yayını esnasında ve yazılı/görsel-işitsel medyada söz konusu programların duyurularıyla veya ilanılarıyla birlikte bu sembolleri görmek mümkündür. Ayrıca bu web sayfasında 'arama' başlığı altında da ilgili programla birlikte aldığı sembol ve ne anlama geldiği bildirilmektedir.

Televizyonda birden fazla sembol görürseniz bu ne anlama gelir?

AKILLI İŞARETLER VE ANLAMLARI

Genel İzleyici Kitleleri

7 Yaş ve Üzeri için

13 Yaş ve Üzeri için

18 Yaş ve Üzeri için

Şiddet / Korku

Cinsellik

Olumsuz Örnek
Oluşturabilecek Davranışlar

SANAT

Etkinliğin Adı	Noktalama İşaretlerinin Öyküsü	 7x40 dk.
Ders	TÜRKÇE	
Sınıf	4	
Tema	Sanat	
Konu	Dinleme, Konuşma, Okuma, Yazma	
Kazanımlar	<p>T.4.1.13. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.</p> <p>T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.</p> <p>T.4.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.</p> <p>T.4.3.4. Metinleri türün özelliklerine uygun biçimde okur.</p> <p>T.4.3.12. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.</p> <p>T.4.3.14. Görsellerden ve başlıktan hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder.</p> <p>T.4.3.16. Okuduğu metnin konusunu belirler.</p> <p>T.4.3.17. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler.</p> <p>T.4.3.18. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar.</p> <p>T.4.3.19. Metinle ilgili sorular sorar.</p> <p>T.4.3.20. Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.</p> <p>T.4.3.22. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.</p> <p>T.4.3.24. Hikâye edici ve bilgilendirici metinleri oluşturan öğeleri tanıır.</p> <p>T.4.3.25. Yönergeleri kavrar.</p> <p>T.4.3.27. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini karşılaştırır.</p> <p>T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.</p> <p>T.4.3.29. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.</p> <p>T.4.3.31. Metinler arasında karşılaştırma yapar.</p> <p>T.4.3.34. Grafik, tablo ve çizelgelerle ilgili soruları cevaplar.</p> <p>T.4.3.35. Bilgi kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır.</p> <p>T.4.3.36. Bilgi kaynaklarının güvenilirliğini sorgular.</p> <p>T.4.4.2. Bir işin işlem basamaklarına ilişkin yönergeler yazar.</p> <p>T.4.4.3. Hikâye edici metin yazar.</p> <p>T.4.4.4. Bilgilendirici metin yazar.</p> <p>T.4.4.5. Hayalî öğeler barındıran kısa metin yazar.</p> <p>T.4.4.6. Görselleri ilişkilendirerek bir olayı anlatır.</p> <p>T.4.4.8. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır.</p> <p>T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.</p> <p>T.4.4.11. Yazdıklarını düzenler.</p> <p>T.4.4.16. Kısaltmaları ve kısaltmalara gelen ekleri doğru yazar.</p> <p>T.4.4.17. Sayıları doğru yazar.</p> <p>T.4.4.18. Yazılarında bağlaçları kuralına uygun kullanır.</p> <p>T.4.4.21. Yazma stratejilerini uygular.</p>	
Materyaller	Çalışma Kâğıdı	

Kaynaklar

MEB. (2018). Türkçe dersi öğretim programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). Ankara.
İNTERNET KAYNAKÇASI
<https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/brosurler>
Türk Dil Kurumu Sözlükleri <https://sozluk.gov.tr/>(Erişim Tarihi: 10.06.2020)
Yazım Kılavuzu <http://tdk.gov.tr/tdk/kurumsal/yazim-kilavuzu/>(Erişim Tarihi: 10.06.2020)

YÖNERGE

1. (Ek- 1) “Noktalama İşaretlerinin Öyküsü” metni okuma kurallarına uygun olarak sesli ve sessiz okuma yaptırılır.
2. Öğrencilerden;
 - ❖ (Ek-2) Metnin içinde noktalama işaretlerinin görevlerini anlatan cümleleri verilen boşluklara yazmaları istenir (1.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-3) Soruları “Noktalama İşaretlerinin Öyküsü” metnine göre cevaplamaları istenir (2.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-4) Noktalı virgül, kısa çizgi, uzun çizgi, ayraç ve tırnak işaretinin kullanıldığı yerler anlatılır. Konu sonunda yer alan boşluklara uygun noktalama işaretlerini koymaya yönelik çalışmayı yapmaları istenilir (3.Etkinlik).
 - ❖ (Ek- 5) Büyük harflerin kullanıldığı yerler konusu anlatılır (4.Etkinlik).
 - ❖ (Ek- 6) Satır sonuna sığmayan kelimelerin doğru yazımı konusu anlatılır (5.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-7) Bağlaç olan “de/da” ile ek olan “-de/-da” nın ve bağlaç olan “ki ile ek olan “-ki” nin yazımı ile ilgili kurallar anlatılır. Anlatım sonunda verilen çalışmayı yapmaları istenir (6.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-8) Verilen cümleleri, olayların oluş sırasına göre kişi, olay, mekân unsurlarına ve hayali öğelere dikkat ederek bir hikâye yazmaları istenir (7.Etkinlik).
 - ❖ (Ek-9) Görselde verilen broşürü inceleyerek, bilgi kaynağının güvenilir olup olmadığını araştırıp sınıfta tartışmaları istenir (8.Etkinlik).
 - ❖ (Ek- 10) Sayıların harflerle yazılışıyla ilgili kurallar anlatılır, verilen çalışmayı yapmaları istenir (9.Etkinlik).
 - ❖ (Ek- 11) Kısaltmaların nasıl yapıldığına dair kurallar anlatılarak, çalışmayı yapmaları istenir (10.Etkinlik).
 - ❖ (Ek- 12) Verilen grafiği yorumlayarak, soruları grafiğe göre cevaplandırmaları istenir (11.Etkinlik).

NOKTALAMA İŞARETLERİNİN ÖYKÜSÜ

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, herkes Parantezin içinde, iki nokta üst üste, virgüller noktalyken, küçük bir nokta yaşarmış. Annesi Ünlem, babası Soru İşareti ile parantezden yapılmış bir evde yaşarlarmış. Küçük Noktacık çok meraklıymış. Babasına: “Ben de Soru İşareti olmak istiyorum. Nasıl olabilir?” demiş. Babası:

- Ben çocukken çok soru sorardım evladım. Sanırım bundan dolayı Soru İşareti oldum. Annesi:
- Ne kadar meraklıymışsın!

- Soru sormayı bırak da git Virgülü çağır gel sokaktan. Yine oyuncaklarını sıralıyordur!

Nokta sokakta Virgülü ararken komşusu İki Noktayı görmüş:

- Hey! Nokta nereye gidiyorsun?

Nokta:

- Her dışarı çıktığımda seninle konuşuyorum İki Nokta. Senin başka işin yok mu? İki Nokta:

- Ben her konuşmanın başında olurum, görevim bu Nokta kardeş.

Bunu duyan Uzun Çizgi de katılmış onlara:

- Çok konuşma İki Nokta. Ben olmadan nasıl konuşma yaparsın?

Nokta: - Kardeşimi bulmam lazım, deyip konuşmayı bitirmiş.

Virgülü ararken Üç Noktayı görmüş:

- Nasılsın üç nokta?

- Üç, altı, dokuz, on iki... Dersime çalışıyorum Noktacığım, sen? On beş...

- Ben de Virgülü arıyordum, gördün mü onu?

- On sekiz...

- Bu Üç Nokta da hep yarım bırakıyor konuşmayı, demiş Nokta.

Derken Noktalı Virgül 'ün bakkalına girmiş:

- Noktalı Virgül amca, üç liram var neler alabilirim kardeşime?

- Baban gibi soru soracağına, git toplama işlemi öğren Nokta!

- Tamam Noktalı Virgül amca, al şu 10 lirayı, fıstıkları aldım

Nokta bir de etrafa bakarken, Virgülü, çiçekçi olan ablası Kısa Çizgi ile beraber gördü.

Kısa Çizgi:

- Saksılara birer deste çiçek koyacaksın Virgül, sığdıramazsan ben yardım ederim. Ne de olsa satır sonlarına ben koyarım sözcükleri.

Virgül çiçekleri yan yana sıralıyordu:

- Tamam Kısa Çizgi abla sığıyor bunlar saksılara. Bir lale, bir papatya, bir menekşe...

- Yahu bu paraya şunları da alırsın; gazoz, cips, çikolata...

- Noktalı virgül amca, onlar çok zararlı alamam. Hadi hoşça kal.

Noktalı virgül içinden: “Noktayı koydu gitti.”

Nokta:

- Kolay gelsin sizlere, ama yemek için annem ile babam bekliyor sizi.

Kısa Çizgi:

- Eğik Çizgi! Gel buraya ben yemek yiyeceğim. Gelirim bir saate.

Parantezi olan evlerine geldiler. Nokta, Virgül ve Kısa çizgi.

Anneleri Ünlem sevinçle:

- Hoş geldiniz yavrularım! Bakın misafirimiz var bugün.

Kesme İşareti gelmişti ziyaretlerine. Nokta dedi ki:

- Hoş geldin Kesme İşareti. Sen özel isimden sonra gelmez misin?

Kesme İşareti:

- Siz benim için çok özelsiniz Noktacığım.

Nokta:

- Hadi canım sen de. Yemek güzel de ondan buradasın değil mi?

Kesme İşareti:

- Virgülcüğüm, al bu hediyeler senin için.

Virgül:

- Yaşasın!

Soru İşareti:

- Bu yemek ne zaman hazır olur?

Ünlem İşareti:

- Yemek hazır!

Hep birlikte güzelce yemeğimizi yedik, oyunlar oynadık, pasta yedik.

İyi bir gün geçirdik. Bugünkü günlüğüm de bu şekilde sona erdi. Belki bir gün soru işareti olamam ama, her şeyin sonuna noktayı koymayı iyi bilirim.

Anonim

1.ETKİNLİK

Metnin içinden noktalama işaretlerinin görevlerini anlatan cümleleri verilen boşluğa yazınız.

NOKTA(.)

.....
.....
.....
.....

VİRGÜL (,)

.....
.....
.....
.....

İKİ NOKTA (:)

.....
.....
.....
.....

NOKTALI VİRGÜL (;)

.....
.....
.....
.....

ÜÇ NOKTA (...)

.....
.....
.....
.....

SORU İŞARETİ (?)

.....
.....
.....
.....

ÜNLEM (...)

.....
.....
.....
.....

(...)

.....
.....
.....
.....

2. ETKİNLİK

Soruları **“Noktalama İşaretlerinin Öyküsü”** metnine göre cevaplarını söyleyiniz yazınız.

1. Babanın ismi neden soru işareti olmuştur?

.....
.....

2. Nokta kimleri gördü?

.....
.....

3. Metnin kahramanları kimlerdir?

.....
.....

4. Metni olayların oluş sırasına göre anlatınız.

.....
.....

3. ETKİNLİK

A. Noktalı virgül, aşağıda açıklanan durumlarda kullanılır.

Birbirine bağlı yazılan sıralı cümlelerin arasına.

Dördüncü katta annemler; ikinci katta biz oturuyoruz.

Cümlede sıralı olarak verilen varlık gruplarını ayırmak için,

Aralık, ocak şubat, kış ayları; haziran temmuz, ağustos yaz aylarıdır.

Bir cümle içinde verilmesine rağmen, her biri ayrı bir yargı taşıyan cümleleri ayırmak için,

Yerleri süpürüyor; paspasla siliyor; özenle temizliyordu.

Bir sözcüğün değişik anlamları verilirken, araya

Acı: yaralanma vb. durumda hissedilen duygu; biberin ağızda bıraktığı tat.

Neden bildiren, açıklama gerektiren tuncelerde, "ama, ancak, fakat, çünkü, lakin ... sözcüklerinden önce

Törene gittim; ama geç kalmışım.

Babam gelemedi; çünkü tren seferleri iptal edilmiş.

B. Yazıda karşılıklı konuşmaları belirtmek için satır başına **uzun çizgi (—)** konulur. Konuşan kişilerin her biri için ayrı çizgi kullanılır.

C. (-) kısa çizginin kullanıldığı yerler

Satıra sığmayan sözcükler hecelerinden ayrılır, sonuna kısa çizgi konularak alt satıra yazılır.

geleme-
yecekmiş.

Aralarında ortaklık bulunan kelimeler arasında,

Almanca-Türkçe
sözlük aldım.

Bağımsız eklerin başına ,

Yeni kelime türeten
ekler; -lı, -lık, -sız, -cı
gibi eklerdir.

Başlangıç ve bitiş gösteren sayıların arasına

1881 - 1938
13.40 -17.30

Bir sözcüğü hecelerine ayırdığımızda

a-ra-ba-cı-lık
mat-ba-a-da-ki

Dilbilgisinde, kök ve gövdeleri göstermek için sonlarına kısa çizgi konur.

Gel-
Türk-
Ayakkabı

Ç. Ayraç (parantez) ve kullanıldığı yerler

Cümle içindeki bir sözcüğün eş anlamlısını yazarken ayraç içine yazılır.

Eş sesli (sesteş) sözcüklerin yazılışları ve okunuşları aynıdır

Cümle içindeki bir sözcük ya da açıklama gerektiren durumlarda, açıklamalar yay ayraç içine yazılır.

*Yeni yılın ilk günü (1 Ocak 2002)doğmuşum

Tiyatro eserlerinde, oyuncuların durumu ile ilgili açıklamalar ayraç içine yazılır.

Çocuk: (elini kolunu sallayarak içeri girer) Olacak şey değil?

Anne: (telaşlı bir şekilde) ne oldu oğlum? İyi misin?

Aşağıdaki cümlelerde ayraçların içine uygun noktalama işaretlerini yerleştiriniz.

- Oyun () çocukların neşesi () ruhu () sevinci ve neşesidir ()
- Okul ()Eğitim ve öğretim yapılan yer () mektep.
- Yarın sınavım var ()fakat hiç ders çalışmadım()
- Elma () armut ()portakal gibi meyve () ıspanak () karnabahar () lahana sebzedir.
- Kitap () kelimesine () lık yapım eki geldiğinde kitaplık kelimesi oluşur()
- Hafta sonu izlediğimiz film 14.30()16.30 arası idi()
- Atatürk () 1881 () 1938 yılları arasında yaşamıştır()
- Türkçe dersinde () ilköğretim kelimesini hecelerine ayırırken “ilk () öğ () re() tim” şeklinde yanlış heceleyerek yazmışım ()

D.

“TIRNAK İŞARETİNİN KULLANILDIĞI YERLER”

Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

- Şair vatani ne güzel tarif ediyor:

“Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır.

Toprak eğer uğruna ölen varsa vatandır.”

NOT: Aynen alınmayan söz ve yazılar tırnak içinde gösterilmez.

Tırnak içindeki alıntının sonunda bulunan işaret (nokta, soru işareti, ünlem işareti vb.) tırnak içinde kalır:

Özel olarak belirtilmek istenen sözler tırnak içine alınır

Kitapların ve yazıların adları ve başlıkları tırnak içine alınır.

Tırnak içine alınan sözlerden sonra kesme işareti kullanılmaz:

4. ETKİNLİK

Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

Cümle büyük harfle başlar:

- Okulumuz eylül ayının ikinci haftası açıldı.

Özel adlar büyük harfle başlar:

- Atatürk 1881 yılında Selanik'te doğdu.

Uyarı 1: Kişi adlarından önce ve sonra gelen saygı sözlere, unvanlar, lakaplar, meslek ve rütbe adları büyük harfle başlar:

Prof. Dr. Ahmet Aydın
Mustafa Kemal Atatürk
Ayşe Öğretmen

Uyarı 2: Akrabalık bildiren kelimeler büyük harfle başlamaz:

Gülten abla,
Salih amca

Uyarı 3: Özel ada dahil olmayan gazete, dergi, kitap, tablo vb. sözler büyük harfle başlamaz:

Varlık dergisi, Pinokyo kitabı, Milliyet gazetesi

Uyarı 4: Büyük harflerin kullanıldığı yerlerde bulunan ve, ile, ya, veya, ki, da gibi bağlaçlar küçük harfle yazılır:

Suç ve Ceza, Leyla ile Mecnun

Uyarı 5: Yer, millet, kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde özel adlar büyük harfle başlar:

Antep fıstığı
Maraş dondurması

Cümle büyük harfle başlar:

- Okulumuz eylül ayının ikinci haftası açıldı.

Özel adlar büyük harfle başlar:

- Atatürk 1881 yılında Selanik'te doğdu.
- Şiir dizeleri büyük harfle başlar:
- Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

(M. Akif Ersoy)

Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar:

- 23 Nisan 1920

Adres yazılırken her sözcüğün ilk harfi büyük yazılır:

- Sıra evler Mah. Gürgen Sok. No.10 / İstanbul

5. ETKİNLİK

Satır Sonuna Sığmayan Kelimelerin Yazımı

Satır sonuna sığmayan kelimeler hecelerine göre ayrılır. Satır başında tek harf bırakılmaz yanlış olanı işaretleyiniz.

.....mat-
ematik.....

.....mate-
matik.....

Satır Sonuna Sığmazsam

Aşağıda bir örnek üzerinde satır sonuna sığmayan sözcüklerin doğru bölünebileceği yerler gösterilmiştir. Diğer sözcükleri de siz yapınız.

cumhuriyet

cumhuri-**yet**
cumhu-**riyet**
cum-**huriyet**

Atatürk

Türkçe

makarna

sözlük

televizyon

6. ETKİNLİK

BAĞLAÇ OLAN Kİ: Bağlaç olan ki bir sözcüktür, ayrı yazılır. Cümleleri ya da cümlecikleri bağlar ve aralarında anlam ilişkisi kurar.

Bir de baktım **ki** çevremde kimse kalmamış.

Görülüyor **ki** işler yolunda gidiyor.

Bir yemek yapmış **ki** tadından yenilmiyor.

DE SÖZCÜĞÜ

de yi cümleden çıkarınca anlam bozulmuyorsa “de” bağlaçtır ve ayrı yazılır. Bu kuralı “-ki” için de uygulayabilirsin.

1- Kendisinden önceki sözcükten ayrı yazılır.

Kendimize tatlı da aldık.

2- Cümleden çıkarıldığında anlam bozulmaz.

Dün akşam bize Esra da geldi.

Dün akşam bize Esra geldi.

3- Sözcük olan “de” yi bulmak için

“nerede”,

“kimde” soruları sorulursa ,cevap alınmaz.

Kitap okudum da anlamadım ?

DE EKI

1- Kendisinden önceki sözcükle bitişik yazılır.

Evde hiç yumurta kalmamış.

2- Cümleden çıkarıldığında anlam bozulur.

Okulda öğrenciler var.

Okul öğrenciler var.

3- “De” eki olup olmadığını anlamak için

“nerede”,

“kimde” soruları sorulduğunda cevap alınabilir.

Okulda yeni bir bilgisayar vardı ?

Nerede yeni bir bilgisayar vardı ?

Okulda.

A. Aşağıdaki cümlelerde “-de” nin yazımını inceleyiniz. Doğru yazılanlara “D”, yanlış yazılanlara “Y” yazınız.

Ezel’de resim yapmayı sever.

Annem Trabzon da doğmuş.

Çantamı odam da bulamadım.

Yaş günümde pasta yaptıracağım.

Sen de benimle geleceksin.

Her kötülük te cezasını bulur.

Banyo da evimizin bölümlerindedir.

Kardeşini okulda ziyaret etmelisin.

B. Aşağıdaki cümlelerde “-ki” eki ve “ki” bağlacını uygun şekilde yazınız.

- Dolapta..... kıyafetlerimi katladım.
- Elini banyoda..... muslukta yıka.
- Benim elbisem ıslandı, senin..... ıslandı mı?
- Okula geldim..... kitabımı unuttuğumu fark ettim.
- Ağaca baktım..... yaprakları dökülmüş.

7. ETKİNLİK

Aşağıdaki cümleleri olayları oluş sırasına göre kişi, olay, mekân unsurlarına ve hayali öğelere dikkat ederek bir hikâye yazınız.

- Ana caddenin yaya kaldırımına indi.
- Az sonra yeşil ışık yandı ve yürümeye başladılar.
- Kerem, okula gitmek için evden çıktı.
- Bu sırada Kerem "Ah!" diye bir ses duydu.
- Yürüme engelli bir adamın engellilere özgü arabasıyla beklediğini Gördü.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

OLAY

.....

YER

.....

ZAMAN

.....

ANA KARAKTER

.....

8.ETKİNLİK

Aşağıdaki broşürü inceleyiniz. Bilgi kaynağının güvenilir olup olmadığını araştırıp sınıfta tartışınız.

9.ETKİNLİK

Sayıların harflerle yazımı, birden fazla kelimedenden oluşan sayıların yazımı, Romen rakamlarının yazımı ile ilgili araştırma yapınız sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Sayılar harflerle de yazılabilir: *bin yıldan beri, on dört gün, haftanın beşinci günü, üç ayda bir, yüz soru, iki hafta sonra, üçüncü sınıf vb.*

Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır: *iki yüz, üç yüz altmış beş, bin iki yüz elli bir vb.*

Romen rakamları tarihî olaylarda, yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde, kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralandırılmasında, maddelerin sıralandırılmasında kullanılır: *II. Dünya Savaşı; XX. yüzyıl; III. Selim, XIV. Louis, II. Wilhelm, V. Karl, VIII. Edward; 1.XI.1928; I. Cilt; I)... II) ... vb.*

Aşağıdaki yazım yanlışlarını düzelterek yeniden yazınız.

- Ders onbeş dakika sonra başlayacak.
- Film saat 19.45 de başlayacak.
- Sınıfımız 2'şer 2'şer sıra oldu.
- Sepette elli altı yumurta var.
- Biz ev 6.'ıncı katta oturuyoruz.
- İstanbul'da yirmibeş gün kaldım.
- 6567.65 altı basamaklı bir sayıdır.
- Meydanda 600 otuz bin kişi vardı.
- Sınıfta V.sırada oturuyorum.
- Durağan'ın nüfusu VII bin 300
- Film 21'i beş gece başlayacak.
- İkibin dokuz yılının şubat ayındayız.

10. ETKİNLİK

Kısaltma Nedir: Özel ad, terim veya bir sözcüğün içerdiği harflerden biri veya birkaçı ile daha kısa olarak ifade edilmesidir.

A.

T.C. → Türkiye Cumhuriyeti

MEB → Millî Eğitim Bakanlığı

THY → Türk Hava Yolları

TDK → Türk Dil Kurumu

Ölçülerin kısaltması küçük harfle yazılır.

cm → santimetre

kg → kilogram

m → Metre

B. Mahalle, sokak, meslek unvanları kısaltılırken ilk harfleri büyük, diğer harfler küçük yazılır.

Sok. sokak

Cad. Cadde

Dr. Doktor

1. Aşağıdaki sözcükleri kısaltılmış şekilde yazınız.

Kuzeydoğu →

Milimetre →

Saat →

Kilometre →

Apartman →

2. Aşağıda kısaltmaları verilen kelimeleri yazınız.

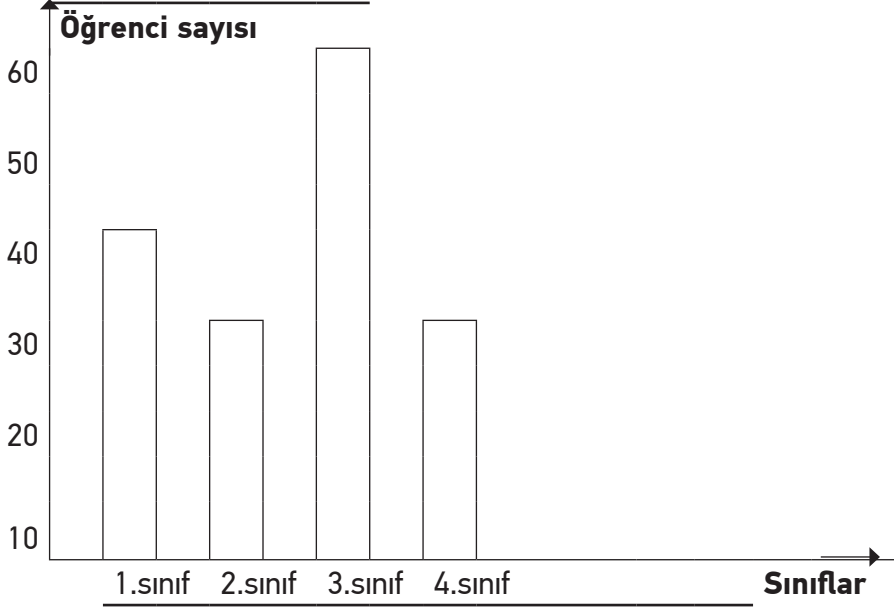
DSU →

Ecz. →

Hst. →

11. ETKİNLİK

Aşağıda okulumuzun 1. kademe öğrenci sınıf mevcutları verilmiştir;

Yukarıda verilen grafiğe göre aşağıdaki problemleri çözünüz;

A) Grafiğe göre okulumuzun 1. kademe öğrenci sayısı kaçtır?

.....

.....

.....

B) Grafiğe göre 2. ve 4. sınıf öğrenci sayısı toplamı 1. ve 3. sınıf öğrenci sayısı toplamından ne kadar azdır?

.....

.....

.....

C) Grafiğe göre 1. 2. ve 3. sınıf öğrenci sayısı toplam kaçtır?

.....

.....

.....

KAYNAKÇA

MEB. (2018). Türkçe dersi öğretim programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). Ankara.

Uysal, M. (2010). *Hikâyeleriyle atasözleri ve deyimler*. İstanbul: Uysal Yayınevi.

İNTERNET KAYNAKÇASI

“Akıllı İşaretler”, <https://www.rtuk.gov.tr/> (Erişim Tarihi 10.06.2020)

<https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/brosurler>

<https://harita.gov.tr> (Erişim Tarihi 10.06.2020)

“Şiir Şiir Türkiye” Türkiye Filmi, <https://www.basin.kulturturizm.gov.tr> TC Kültür ve Turizm Bakanlığı (Erişim Tarihi:10.06.2020)

Türk Dil Kurumu Sözlükleri <https://sozluk.gov.tr/>(Erişim Tarihi: 10.06.2020)Yazım Kılavuzu <http://tdk.gov.tr/tdk/kurumsal/yazim-kilavuzu/>(Erişim Tarihi: 10.06.2020)